

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Explicatur quid sit voluntas beplaciti & signi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

um merito. Unde D. Prosper 2. de vocati
gentium cap. 35. Deu hie quos elegit sine merito, dat
quod meritis. De quo fuse in Tractatu
de predestinatione.

§. II.

Corollaria precedentis doctrina.

1. In dictis inferes primò, quod distinctio vo-
luntatis Dei in antecedentem & consequen-
tem, non accipitur ex parte voluntatis divinæ,
ita quod nihil est prius & posterius, sed ex parte
rei volitæ, quæ potest considerari vel secundum
se, & præcisa à circumstantiis, vel secundum
quod habet ad iunctas circumstantias, cum qui-
bus ponitur à parte rei. Ex quo

2. Inferes secundò, has duas voluntates seu vo-
luntates non distingui virtualiter in Deo, sed
tantum per ordinem ad objecta seu connotata
materialia, eoque ferè modo, quo scientia Dei
distinguitur in abstractivam & intuitivam, iuxta di-
versum modum quo attingit creaturas.

3. Inferes tertio contra Vazquez, hanc divi-
sionem esse adæquatam, Quia Deus potest tan-
tum attingere res creatas secundum duplicem
illam statum: id est vel secundum se, & præcisis
circumstantiis: vel in particulari, & ad iunctis ill-
dem circumstantiis. Unde præter voluntatem
antecedentem & consequentem, non debet po-
nere alia concomitantia, quæ Deus decernat concu-
rere nobilium, ut docet Vazquez; sed hæc vo-
luntas ad consequentem & efficacem reducitur.

4. Inferes quarto: Voluntatem antecedentem
esse voluntatem simplicem secundum quid; volun-
tatem vero consequentem esse voluntatem sim-
pliciter. Nam ut ait D. Thomas hic art. 6. ad 1.
Quod antecedenter volumus, non volumus simpliciter, sed
secundum quid; quia voluntas comparatur ad res secun-
dum quod in se ipsi sunt; in seipsis autem sunt in par-
ticulari, unde simpliciter volumus aliquid, secun-
dum quod volumus illud considerari omnibus circumstan-
tiis particularibus, quod est consequenter velle. Quod
laicus exponit in 1. dist. 47. quæst. 1. art. 1. ubi
addit hoc esse discrimen inter voluntatem &
cognitionem speculativam, quod cognitio spe-
culativa perficitur in abstractione à singularibus
sed voluntas, & quidquid est ordinatum ad opus,
perficitur in particulari circa quod est operatio:
ex quo inferet, illud esse simpliciter & perfecte
voluntatem, quod subiacet voluntati secundum
omnes particulares conditiones circumstantes
ipsi; illud autem quod non est volitum secun-
dum omnes conditiones ipsam circumstantes,
non habere rationem voliti simpliciter, sed se-
cundum quid.

5. Inferes quinto: Voluntatem antecedentem
communem esse amori & odio. Nam sicut in
bono terminante amorem, ita & in malo termi-
nante odium, possumus distinguere rationem
mali absolute, & mali consideratis omnibus cir-
cumstantiis; sicque odium in antecedens & con-
sequens dividere. Antecedens in Deo odium est
odium omnium hominum, propter peccatum
Adami. Consequens vero est odium reprob-
orum, propter illorum peccata & demerita. Ex
quo

6. Inferes ultimò, prædestinatum existentem in
mortalis peccato, odio haberi à Deo, odio ante-
cedenti; diligì vero ab ipso amore efficaci con-
sequenti: Nam Deus vult tali homini damnatio-

Tom. I.

A nem æternam voluntate antecedenti: Ergo illi
odio habet odio antecedenti. Consequentia patet,
Antecedens probatur. Hominem existentem in
peccato mortali in æternum damnari,
est bonum quoddam amabile à Deo: Ergo de fa-
cto amatur ab ipso: Sed non consequenter &
efficaciter, alias damnaretur de facto. Ergo in-
efficaciter & antecedenter.

Secunda pars corollarij opposita ratione pro-
batur. Deus vult, voluntate consequenti, præ-
destinatum existentem in mortali peccato, vitam æ-
ternam: Ergo illum diligit amore consequenti.

§. III.

B Explicatur quid sit voluntas beneplaciti & signi.

D E voluntate beneplaciti & signi agit Magi-
ster sententiarum in 1. dist. 45. & D. Tho-
mas ibidem quæst. 1. art. 4. & quæst. 23. de verit.
art. 2. & hic art. 11. & 12. habetque fundamen-
tum in Scriptura utraque voluntas. Nam de vo-
luntate beneplaciti dicitur ad Roman. 12. *Pro-
betis, quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta.*
Et Psal. 105. *Memento nostri Domine in beneplacito
populi tui.* Similiter in Scriptura signa quibus Deus
suam voluntatem ad extra manifestat vocantur
voluntates Dei: Psal. 15. *Mirificavit omnes voluntates
meas in cælo.* Et Psal. 110. *Magna opera Domini, exquisi-
ta in omnibus voluntates ejus.* Oramus etiam quoti-
die, ut fiat voluntas Dei; id est illud quod ejus
voluntate præceptum & ordinatum est.

Voluntas ergo beneplaciti est illa quæ verè
proprie & formaliter reperitur in Deo, seu actus
divinæ voluntatis; quò verè & proprie vult ali-
quid. Voluntas verò signi est aliqua operatio
externa, seu aliquis effectus externus, quò ejus
voluntas significatur, & manifestatur: unde hæc
voluntas non est in Deo formaliter & proprie,
sed metaphorice tantum & analogice: sicut uri-
na dicitur sana, quia significat sanitatem.

Quinque autem sunt (ut docet Sanctus Doctor
hic art. 12.) signa voluntatis: scilicet operatio,
permissio, præceptum, prohibitio, & consilium;
quæ distinguuntur ex diverso modo declarandi
voluntatem. Nam aliquando declaramus illam
per nos, aliquando per alium. Per nos, vel ali-
quid facièdo, & sic operatio externa est signum
voluntatis internæ; vel aliquid permittendo &
sinendo fieri, & sic est permissio. Per alium de-
claramus voluntatem nostram, quando ordina-
mus alium ad aliquid faciendum: ordinamus au-
tem de alio, vel per imperium obligando, vel
per consilium suadendo. Per imperium obligan-
do, vel præcipiendo ut fiat, vel prohibendo ne
fiat. Et sic sunt quinque signa manifestandi vo-
luntatem: scilicet operatio, & permissio, præ-
ceptum, prohibitio, & consilium. Quædam ver-
santur circa mala, ut prohibitio & permissio:
quædam circa bona, ut operatio & præceptum.
Quædam circa perfecta seu optima, ut consilium:
Quædam referuntur ad præsens, ut operatio, &
permissio: quædam verò etiam ad futurum, ut
præceptum, prohibitio, & consilium.

Advertendum est etiam, quòd illæ hæc duæ
voluntates inter se differant, non tamen semper
se mutuo excludunt, sed interdum utraque ver-
satur circa idem objectum diversimodè consi-
deratum; ut enim inquit S. Thomas hic art.
12. ad 2. *Sicut Deus potest significari metaphorice velle
id, quòd non vult voluntate proprie acceptæ, ita potest
met-*

Fff 3

met-

metaphoricè significari vult id quod propriè vult. Et in quaestionibus disputatis quaest. 23. de voluntate Dei, art. 3. in resp. ad 6. sic habet: Sciendum est quod voluntas significat tribus modis se habet ad voluntatem beneplaciti: quaedam enim est voluntas signi, qua nunquam incidit in idem cum voluntate beneplaciti, sicut permissio quâ permissu mala fieri, cum mala fieri nunquam velit: quaedam semper in idem incidit, sicut operatio; quaedam verò quandoque incidit, & quandoque non, sicut preceptum, prohibitio, & consilium.

ARTICULUS II.

An sit in Deo voluntas generalis, & antecedens salvandi omnes homines, post Adæ lapsum, subindeque Christus pro omnibus hominibus mortuus sit?

17. **N**egat Janfenius libro 9. & 10. de gratia Christi Salvatoris, ubi docet Deum ante peccatum Adæ, omnibus ac singulis hominibus æternam voluisse conferre beatitudinem, voluntate generali & antecedenti, ex eaque in statu innocentie profuxisse in primos parentes auxilia sufficientia, subdita ipsorum voluntati, quantum ad efficaciam & usum, & subindeque talem voluntatem in eo statu fuisse perutilem: sed non posse statui voluntatem generalem, quâ Deus omnes homines in damnatione primi peccati positos, velit salvos fieri, & quâ omnibus præparat remedia & auxilia generalia ad salutem necessaria. Uade ibidem asserit, voluntatem antecedentem homines salvandi post Adæ lapsum (si quæ in Deo sit) nihil aliud esse quàm nudam velleitatem, qualem Deus habet erga jam damnatas creaturas, sive homines, sive Angelos; quâ non obstante potest Deus aliquos nolle salvos fieri, ac se ipsa non vult, eos scilicet qui re ipsa damnantur, quos idcirco ait destituisse medius ad salutem sufficientibus. Eandemque ob causam docet libro 3. cap. 21. Christum non esse mortuum pro redemptione & salute æterna omnium hominum, sed tantum electorum: pro salute autem aliorum, non magis sanguinem sudasse, aut etiam orasse, quàm pro salute ipsius diaboli. Verba ejus hæc sunt. *Christus pro infidelium in infidelitate mortuorum, aut justorum non perseverantium salute mortuus non est, nec sanguinem sudavit, nec seipsum redemptionem dedit, nec Patrem oravit; imò non magis pro æterna liberatione ipsorum, quàm pro diaboli deprecatus est.*

Huic doctrine Janfenij aliquo modo favent Gregorius Ariminensis, & Vazquez: licet enim voluntatem generalem & antecedentem salvandi omnes post Adæ lapsum in Deo agnoscant, eam tamen nolunt comprehendere parvulos in utero matris decedentes; cum eis Deus nullum præbeat pro remissione peccati originalis remedium; subindeque tenentur asserere, Christum pro illis parvulis non esse mortuum.

* *

Conclusio affirmativa statuitur, & testimoniis Scripturæ, & SS. Patrum roboratur.

Dico igitur: Deum voluntate generali & antecedenti, velle omnes homines, etiam post Adæ lapsum, salvos facere.

Probatur primò ex celebri illo Apostoli testimonio 1. ad Timoth. 2. *Deus vult omnes salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.* Ubi in primis testimonem esse de hominibus ut sunt in statu naturæ lapsæ, potest; Tum quia Paulus loquitur de hominibus prout nunc sunt, vult enim fieri pro eis orationes & obsecrationes ad Deum: nunc autem omnes homines sunt in statu naturæ lapsæ. Tum etiam, quia si Apostolus loqueretur tantum de voluntate nos salvandi in obedientia Adæ innocentis, non dixisset, Deus vult omnes homines salvos fieri, sed vult salvos fieri: ita enim in præterito exprimitur Dei voluntas, cum præterit tempus completionis illius: sicut non dicimus nunc de Angelis malis, Deus vult, sed tantum vult illos salvos facere. Adde quòd Paulus ibidem ait, Christum ad hanc voluntatem Dei implendâ, obtulisse redemptionem pro omnibus: Atqui redemptio supponit lapsum in originale: Ergo loquitur de hominibus ut sunt in statu naturæ lapsæ, & peccato originali vitia.

Secundò Apostolum non loqui de simplici velleitate & nuda complacentia, qualem Deus habet circa merè possibilia manifestum est, quandoquidem jubet ut oremus pro omnium hominum salute: stultum vero esset pro merè possibilibus, v.g. pro conversione demonum, vel alterius mundi creatione orare.

Tertiò, Licet verba illa Apostoli, intellecta de voluntate efficaci & consequente, explicari debeant per distributionem accommodatam, vel de universalitate incompleta, qualiter ea Augustinus, Gregorius, & alique SS. Patres locis citatis referendis exponunt; si tamen intelligantur de voluntate antecedenti & inefficaci, ea debere intelligi de singulis generum, & per distributionem completam, constat non solum autoritate Damasceni, hunc locum Apostoli in hoc sensu intelligentis, sed etiam ex ipso Apostolo; qui enim diluculus exigit, ut propositio illa, *Deus vult omnes homines salvos fieri*, generaliter & de omnibus ac singulis hominibus intelligatur: nam immediate antea oblectat ut oremus pro omnibus: *Hos enim bonum est* (inquit) *& acceptum coram Salvatore nostro Deo, quos omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.* In quibus verba particula universalis, *omnis*, sine dubio eodem sensu in utroque membro propositionis accipienda est, ne Paulus loquatur a quo vocè in tam brevi contextu, ne ipsius ratio minimè idonea sit. Ita ut sicut orandum est pro omnibus hominibus generaliter, & sine exceptione (ut nemo negat esse de mente Apostoli, & ex charitate debet) ita Deus velit omnes homines generaliter & sine exceptione salvos fieri. Idque magis confirmat duplex ratio immediate post subiecta ab Apostolo, quâ probat Deum velle omnes homines salvos fieri: *Vnus enim Deus* (inquit) *unus & mediator Dei & hominum homo Christus Jesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus.* Quæ verba exponens Cajetanus, sic ait: *Ex hoc quòd unus*